

Crna Gora

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Podgorica, 7. maj 2026. godine

Broj: 4/1-900/26-530

/2

SEKTORSKA ANALIZA
za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2027. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioriternih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredjeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO
 1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje): Međunarodna razvojna saradnja i međunarodna humanitarna pomoć		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2027. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritete probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Razvojna saradnja i humanitarna pomoć predstavljaju jedan od konkretnijih, efikasnijih i vidljivijih instrumenata vanjske politike koji Crna Gora tek treba da počne strateški da koristi u saradnji sa svim akterima društva – javnom upravom, privredom, akademskom zajednicom i organizacijama civilnog društva. Skupština Crne Gore je donijela Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći („Sl. list Crne Gore“, br. 34/24), koji je stupio na snagu 20. aprila 2024. U skladu sa njim, Vlada Crne Gore je, na sjednici od 25. decembra 2025, donijela Program međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći za period 2026-2028, koji predstavlja jedan od instrumenata za uspješnu primjenu Zakona.

S obzirom na povezanost ciljeva održivog razvoja i međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći, sprovođenjem navedenog Programa, Crna Gora treba dodatno da potvrdi svoju posvećenost međunarodnom razvoju, uz paralelni fokus na osnaživanje i vidljivost svog položaja na međunarodnoj sceni.

Dok razvojna saradnja predstavlja strateški i dugoročno orijentisanu pomoć namijenjenu unapređenju ekonomskog i socijalnog razvoja zemalja, humanitarna pomoć je kratkoročna pomoć namijenjena spašavanju života, smanjenju ljudske patnje i očuvanju čovjekovog dostojanstva i kao takva je više fokusirana na ugroženo stanovništvo i osnovna ljudska prava, nego na samu državu.

Crna Gora u sistemu međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći trenutno ima dvostruku ulogu – tradicionalno je zemlja primalac razvojne saradnje kroz koju je dobila značajnu podršku, naročito u posljednje dvije decenije, ali sve više postaje i zemlja donator, što je krajnji cilj, imajući u vidu naše evropske aspiracije i obaveze koje proističu iz članstva u EU.

Ostvarenje ovih ciljeva podrazumijeva angažman cijelog društva i kompleksan proces u kojem je od suštinske važnosti prepoznavanje najboljeg načina i praksi kojima bi Crna Gora, shodno svojim kapacitetima i prioritetima, u budućnosti predstavila iskustva svog razvoja državama koje su na listi država primalaca razvojne pomoći, uz istovremenu promociju posvećenosti dobiti čovječanstva.

Buduće članstvo Crne Gore u EU *per se* nije faktor koji podrazumijeva i automatsko uklanjanje Crne Gore sa OECD/DAC liste zemalja primalaca službene razvojne podrške, do toga bi faktički trebalo da dođe u tom periodu, zbog obaveze transponovanja dijela pravne tekovine EU koja se odnosi na ispunjenje niza drugih finansijskih uslova uoči učlanjenja. Pomenuiti proces će dovesti do smanjenja priliva razvojne pomoći, ali će otvoriti i veći prostor za druge oblike razvojne saradnje sa partnerima.

Uloga Crne Gore kao pružaoca razvojne podrške trenutno nije dovoljno prepoznata ni promovisana, a institucije koje učestvuju u aktivnostima razvojne saradnje do sada nijesu imale uspostavljene mehanizme za njeno sistematsko evidentiranje, niti su u mnogim slučajevima bile svjesne da takve aktivnosti predstavljaju oblik razvojne podrške. Na primjer, razmjena znanja i iskustava sa susjednim zemljama u oblasti evropskih integracija predstavlja značajan vid razvojne saradnje. Ipak, Crna Gora u ovom kontekstu još uvijek nije formalno prepoznata kao davalac podrške drugim državama, niti se ove aktivnosti dovoljno precizno dokumentuju i valorizuju.

Crna Gora će u narednom periodu biti dužna da uspostavi stabilan sistem izdvajanja sredstava za međunarodnu razvojnu saradnju i međunarodnu humanitarnu pomoć. Prema Zakonu o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, sredstva za finansiranje međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore, budžeta Glavnog grada, Prijestonice i opština. Pored ovih sredstava, finansiranje projekata tehničke pomoći može se obezbjediti i iz budžeta EU i drugih zemalja koje pružaju službenu razvojnu podršku ili iz drugih izvora finansiranja.

Uprkos izazovima i promjenama na međunarodnoj političkoj sceni, u složenom geopolitičkom kontekstu neophodno je obezbjediti kontinuitet održivih rješenja za „male“ primaoce razvojne pomoći, kao i za „male“ pružaoce u okviru dualne uloge kakvu trenutno ima Crna Gora. Uticaj globalnih promjena na države poput Crne Gore može biti naročito izražen, što zahtijeva dodatnu fleksibilnost i promišljen pristup u planiranju svih budućih aktivnosti u oblasti međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći. U tom smislu, očekuje se smanjenje direktnih grantova, pojačana konkurencija za dostupne resurse, kao i rast pritiska na ostvarivanje mjerljivih rezultata, uz potrebu za dodatnim budžetskim izdvajanjima i eventualnim prilagođavanjem fiskalnih politika. Pored toga, suočavamo se sa izazovima u jačanju institucionalnih kapaciteta za upravljanje donatorskim sredstvima, ograničenim budžetskim prostorom koji može uticati na obim i trajanje projekata, kao i potrebom pažljivog balansiranja spoljnopolitičkih prioriteta u različitim regionima. Dodatno, važan aspekt predstavlja uključivanje lokalnih aktera, posebno nevladinog sektora i akademske zajednice, kao i unapređenje koordinacije regionalnih aktivnosti u složenim političkim okolnostima, uz balansiranje između globalnih očekivanja i realnih nacionalnih kapaciteta.

Poseban fokus stavlja se na uključivanje domaćih aktera u razvojne inicijative, planiranje i realizaciju razvojnih projekata, uključujući nevladin sektor, akademsku zajednicu i privatni sektor. Crna Gora je obavezna da podržava principe na kojima počiva razvojna politika EU i da se pridružuje naporima EU s ciljem podsticanja razvoja i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja (SDGs).

U tom smislu, prepoznata je potreba za uspostavljanjem pravnog i institucionalnog okvira, kao i za razvojem vlastite metodologije procjene efektivnosti distribucije humanitarne i razvojne pomoći, u skladu sa opšteprihvaćenom metodologijom OECD/ODA.

Uključivanje organizacija nevladinog sektora u proces planiranja, implementacije i evaluacije projekata međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći predstavlja ključni preduslov za obezbjeđivanje legitimiteta, transparentnosti, efektivnosti i održivosti ovih aktivnosti. Imajući u vidu da je riječ o novouspostavljenom Programu, kao i činjenicu da u oblasti razvojne saradnje i humanitarne pomoći, u ulozi pružaoca, Crna Gora do sada nije finansirala projekte nevladinih organizacija, od posebnog je značaja identifikacija onih organizacija koje posjeduju odgovarajuće kapacitete da, samostalno ili kroz već uspostavljene mreže, odnosno u partnerstvu sa međunarodnim organizacijama, realizuju projekte u partnerskim zemljama. Navedene aktivnosti potrebno je sprovesti u skladu sa tematskim i geografskim prioritetima definisanim Programom međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći.

Imajući u vidu da se Crna Gora nalazi na početku ovog procesa i da je njena vidljivost kao donatora nedovoljno razvijena, uključivanje nevladinog sektora u projekte međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći doprinosi unapređenju efikasnosti i vidljivosti razvojnih politika, njihovom usklađivanju sa međunarodnim praksama, jačanju kapaciteta NVO sektora i povjerenja građana, kao i ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
<p>Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći, jedan je od ključnih instrumenata koji, uz uspostavljanje evidencije podataka o projektima razvojne podrške, treba da obezbijedi njegovu pravilnu primjenu. Ovaj zakon definiše međunarodnu razvojnu saradnju kao aktivnosti, programe, projekte tehničke pomoći i druge projekte Crne Gore koji imaju za cilj doprinos iskorijenjivanju siromaštva, podršku partnerskim zemljama u ostvarivanju uravnoteženog i održivog razvoja, jačanje kapaciteta partnerskih zemalja, obezbjeđivanje dugoročnog prosperiteta, postizanje mira i bezbjednosti,</p>	<p>Zakon o međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći</p>

izgradnju snažnih partnerstava održivog razvoja, te jačanje saradnje u skladu sa prioritetima vanjske politike Crne Gore.

Projekti tehničke pomoći obuhvataju aktivnosti u okviru međunarodne razvojne saradnje usmjerene na jačanje kapaciteta državne uprave partnerskih zemalja u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kao i prenos znanja u primjeni i implementaciji pravne tekovine EU, odnosno u drugim oblastima za koje partnerska zemlja zatraži službenu razvojnu podršku. Međunarodna razvojna saradnja ostvaruje se kroz bilateralnu, triateralnu i multilateralnu saradnju, uključujući finansijske doprinose Crne Gore međunarodnim organizacijama i druge oblike razvojne saradnje.

Međunarodna humanitarna pomoć obuhvata aktivnosti, programe i projekte Crne Gore u cilju zaštite i spašavanja ljudskih života, spriječavanja i ublažavanja patnji i očuvanja ljudskog dostojanstva u toku i nakon nesreća ili katastrofa izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem ili drugim nepredviđenim okolnostima, kao i pružanja podrške u programima prevencije i ublažavanja dugoročnih posledica ovih događaja. Vlada Crne Gore donosi odluke o pružanju i prihvatanju međunarodne humanitarne pomoći, dok Ministarstvo unutrašnjih poslova, u skladu sa zakonom, koordinira pomoć u slučaju katastrofa i drugih nesreća, uključujući traženje podrške od drugih država i međunarodnih organizacija.

<p>Prema raspoloživim podacima za 2024. godinu,¹ u okviru sredstava koja spadaju u kategoriju Službene razvojne podrške (ODA), u 2024. godini Crna Gora je izdvojila ukupno 1.458.204,62 EUR, što predstavlja oko 0,019% BND-a (BND Crne Gore za 2024, iznosio je 7.623 miliona EUR), od čega za međunarodnu humanitarnu pomoć – 251.867,19 EUR, za tehničku pomoć – 206.208,61 EUR, za kontribucije međunarodnim organizacijama – 1.000.128,82 EUR.</p> <p>Navedeni iznos od 1.458.204,62 EUR, je prema Programu, definisan kao polazna vrijednost za 2025. godinu, kao i prelazna vrijednost za 2026. godinu, dok se povećanje izdvajanja od 3% godišnje u odnosu na prethodnu godinu, predviđa za 2027. i 2028. Ovakvo postepeno povećanje predstavlja održiv pristup budžetskom planiranju, jer omogućava raspoređivanje fiskalnog tereta u skladu sa realnim budžetskim mogućnostima.</p> <p>Povećanje od 3 % onoga što je već izdvojeno za 2024. godinu, odnosno planirano u istom iznosu i za 2025. i 2026, predloženo je kako bi Crna Gora počela postepeno da se približava praksi zemalja članica Evropske unije, koje za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć izdvajaju između 0,15% i 0,20% BND-a, i predstavlja tek početni korak ka dostizanju međunarodno preporučenih standarda.</p>	<p>Program međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći (2026-2028);</p>
--	--

¹ U skladu sa članom 11 Zakona o međunarodnoj razvojnoj saradnji, Ministarstvo vanjskih poslova će sačiniti Izvještaj o sprovođenju međunarodne razvojne saradnje i upućivanju međunarodne humanitarne pomoći za 2025. godinu, do kraja drugog kvartala 2026.

<p><i>Komitet za razvojnu pomoć (DAC) OECD-a naglašava da su civilno društvo i NVO ključni akteri u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja (SDGs). Dokument poziva donatore da stvore „povoljno okruženje“ (enabling environment) za rad NVO, odnosno da ih uključe u planiranje, implementaciju i monitoring projekata.</i></p>	<p>Preporuka OECD/DAC-a o osnaživanju civilnog društva u okviru razvojne saradnje i humanitarne pomoći (2021)/ <i>DAC Recommendation on Enabling Civil Society in Development Co-operation and Humanitarian Assistance (2021)</i></p>
<p><i>OECD DAC Zajednica prakse o civilnom društvu (2019)/ predstavlja Forum za razmjenu iskustava među članicama Komiteta za razvojnu pomoć (DAC) o uključivanju NVO, koji se fokusira na tri oblasti: zaštita i promocija građanskog prostora, partnerstvo sa civilnim društvom, jačanje transparentnosti i odgovornosti NVO.</i></p>	<p>OECD DAC Zajednica prakse o civilnom društvu (2019)/<i>OECD DAC Community of Practice on Civil Society (2019)</i></p>
<p><i>Shodno Evropskom konsenzusu o humanitarnoj pomoći (2007, revidiran 2015), EU i države članice obavezale su se da humanitarnu pomoć pružaju preko implementacionih partnera – UN sistema, Crvenog krsta i nevladinih organizacija, uz naglasak da su nevladine organizacije i šire civilno društvo ključne za kvalitet, efektivnost i odgovornost humanitarnih intervencija.</i></p>	<p>Evropski konsenzus o humanitarnoj pomoći (2007, revidiran 2015)</p>
<p><i>Evropski konsenzus o razvoju (2017) postavlja zajedničku viziju razvojne politike EU, u skladu sa kojim se nevladin sektor i šire civilno društvo prepoznaju kao partneri u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja, posebno u inkluzivnosti, rodnoj ravnopravnosti i lokalnom vlasništvu nad projektima.</i></p>	<p>Evropski konsenzus o razvoju (2017)</p>
<p><i>Publikacija OECD-a “Pomoć za organizacije civilnog društva” iz 2025. godine predstavlja najnovije podatke (2023) o tokovima službene razvojne pomoći (ODA) ka i preko organizacija</i></p>	<p>Publikacija OECD “Pomoć za organizacije civilnog društva”/ <i>Publication “Aid for Civil Society Organisations (2025)”</i></p>

civilnog društva. Dokument, takođe, identifikuje trendove koji proizilaze iz uporedne analize pomoći koju su članice Komiteta za razvojnu pomoć (DAC) OECD-a pružile organizacijama civilnog društva, u periodu od 2014. do 2023. godine.

U dokumentu se konstatuje da organizacije civilnog društva igraju ključnu ulogu u okviru održivog razvoja, posebno u unapređenju ekonomskih, socijalnih i političkih uslova u zemljama u razvoju. Aktivnost se karakteriše kao pomoć organizacijama civilnog društva, kada osnovni doprinosi i zajednički programi i fondovi budu programirani od strane organizacija civilnog društva i uključuju doprinose za finansiranje njihovih projekata. Aktivnost se karakteriše kao pomoć preko organizacija civilnog društva kada se sredstva kanalizuju kroz navedene organizacije i druge subjekte radi sprovođenja projekata koje iniciraju donatori.

Trendovi iz navedenog perioda publikacije pokazuju da se direktna pomoć organizacijama civilnog društva kretala oko 2,8-3 milijarde US dolara godišnje, bez velikih oscilacija, a da je pomoć kanalizovana kroz ove organizacije, sa 19,4 milijardi US dolara (2014), porasla na 24,7 milijardi US dolara u 2023, te je ukupan iznos podrške (*to + through*) dostigao 27,6 milijardi US dolara, 2023, što je predstavljalo stabilan rast.

SAD su bile daleko najveći donator (11,4 milijardi USD u 2023), sa fokusom na humanitarnu pomoć i socijalne usluge. Vidljiv je bio rast podrške međunarodnim organizacijama civilnog društva, uz značajne oscilacije kod pojedinih evropskih zemalja (Francuska, Njemačka, Španija i Velika Britanija).

Administracija SAD je, početkom 2025, odlučila da zatvori USAID, koji je decenijama bio glavni kanal američke razvojne pomoći. USAID je raspolagao sa oko 42 milijarde dolara godišnje, ali nakon ukidanja, sredstva su značajno smanjena i preusmjerena na vojne i geopolitičke prioritete, posebno podršku Ukrajini.

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
<p>Program međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći (2026-2028)</p> <p>Akcioni plan za sprovođenje Programa za 2026. godinu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Operativni cilj - Crna Gora kao pouzdan partner u međunarodnoj razvojnoj saradnji 2. Operativni cilj - Doprinos Crne Gore globalnoj humanitarnoj solidarnosti i otpornosti 3. Operativni cilj - O snaženi kapaciteti Crne Gore za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći.

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
<ul style="list-style-type: none"> - Identifikacija potreba u lokalnim zajednicama u saradnji sa domaćim i međunarodnim partnerima; - Organizacija i realizacija obuka, seminara, konferencija i drugih edukativnih aktivnosti u Crnoj Gori; - Uspostavljanje i jačanje partnerstava sa inostranim organizacijama i institucijama radi razmjene znanja i dobrih praksi; - Jačanje kapaciteta NVO kroz upravljanje resursima, praćenje i izvještavanje o rezultatima; - Promocija vrijednosti solidarnosti i međunarodne saradnje 	<ul style="list-style-type: none"> - Broj podržanih projekata NVO u oblasti međunarodne razvojne saradnje i humanitarne pomoći; - Broj uspostavljenih partnerstava sa inostranim organizacijama/institucijama radi razmjene znanja; - Broj realizovanih obuka, seminara, konferencija i radionica u Crnoj Gori; - Broj učesnika i krajnjih korisnika obuhvaćenih aktivnostima (direktnih i indirektnih); - Broj NVO koje su unaprijedile kapacitete za upravljanje međunarodnim razvojnim projektima 	<ul style="list-style-type: none"> - Narativni i finansijski izvještaji nevladinih organizacija o realizaciji aktivnosti u Crnoj Gori; - Potpisani sporazumi, memorandumi o saradnji i druga dokumentacija o partnerstvima; - Agende aktivnosti, liste prisustva, zapisnici, foto-dokumentacija i izvještaji sa događaja; - Evidencije krajnjih korisnika/ca obuhvaćenih aktivnostima; - Upporedni pregled kapaciteta NVO za oblast međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći, prije i poslije obuka

1. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2027. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u <u>2027. godini</u>	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
--	---

Crna Gora prepoznaje međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć kao jedan od ključnih instrumenata jačanja svoje međunarodne pozicije, promocije evropskih i evroatlantskih integracija, te podrške održivom razvoju i socijalnoj inkluziji. U skladu sa budućom Strategijom vanjske politike, Program je usmjeren na sljedeće operativne ciljeve:

1. Crna Gora kao pouzdan partner u međunarodnoj razvojnoj saradnji;
2. Doprinos Crne Gore globalnoj humanitarnoj solidarnosti i otpornosti;
3. Osnajeni kapaciteti Crne Gore za sprovođenje međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći.

Navedeni operativni ciljevi usmjereni su na jačanje međunarodnog ugleda Crne Gore kroz realizaciju projekata u prioritarnim regionima, povećanje broja korisnika obuhvaćenih programima, širenje tematskih oblasti u kojima se ostvaruje mjerljiv razvojni i humanitarni uticaj, kao i unapređenje sistema redovnog izvještavanja o efektima pomoći na lokalne zajednice.

Poseban akcenat stavlja se na promociju ekspertskog znanja Crne Gore u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija, kao i na uspostavljanje funkcionalnog i koordinisanog sistema koji obuhvata evidenciju nacionalnih eksperata, planiranje, sprovođenje i evaluaciju razvojne saradnje, te vođenje evidencije međunarodnih aktivnosti, u cilju obezbjeđivanja veće transparentnosti i efikasnosti cjelokupnog sistema.

Konkurs će omogućiti nevladinim organizacijama da svoje dosadašnje kapacitete, koji su bili primarno usmjereni na realizaciju razvojnih projekata za potrebe Crne Gore, postepeno preusmjeravaju na pružanje direktne podrške ranjivim zajednicama u partnerskim državama, posebno u oblastima obrazovanja, zdravlja, socijalne zaštite i odgovora na krizne situacije. Na taj način se podstiče aktivno učešće Crne Gore u globalnim naporima za smanjenje nejednakosti, jačanje otpornosti zajednica i promociju humanitarnih vrijednosti.

Konkurs će doprinijeti jačanju tehničkih, organizacionih i upravljačkih kapaciteta domaćih nevladinih organizacija kroz praktično iskustvo u pripremi i implementaciji međunarodnih projekata. Poseban fokus biće na unapređenju znanja o međunarodnim standardima, upravljanju projektom ciklusom, finansijskoj odgovornosti, kao i na uspostavljanju partnerstava sa organizacijama iz drugih država.

Kroz realizaciju edukativnih aktivnosti na teritoriji Crne Gore – obuka, seminara, konferencija i radionica – NVO će doprinijeti osposobljavanju svojih članova i šire javnosti za buduće kvalitetno upravljanje međunarodnom razvojnom saradnjom i humanitarnim inicijativama. Posebna vrijednost ovih aktivnosti ogleda se u činjenici da će biti otvorene za učesnike iz partnerskih država, čime se omogućava razmjena znanja i iskustava u Crnoj Gori. Uspostavljanje partnerstava sa relevantnim međunarodnim organizacijama i institucijama dodatno jača domaći sektor civilnog društva i stvara osnovu za dugoročnu održivost i aktivno učešće u međunarodnim procesima saradnje.

2. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2027. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
Jačanje uloge nevladinih organizacija u međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći	30.000 EUR	

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2027. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe

1. Nevladine organizacije iz Crne Gore - finansijska podrška za jačanje tehničkih i administrativnih kapaciteta za upravljanje projektima u oblasti međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći, razvoj znanja o međunarodnim standardima i procedurama; realizacija edukativnih aktivnosti, uz uključivanje učesnika iz partnerskih država radi razmjene znanja i iskustava;
2. Organizacije i institucije u partnerskim državama - institucionalna saradnja, razmjena znanja i dobrih praksi, podrška u sprovođenju zajedničkih razvojnih i humanitarnih aktivnosti; jačanje lokalnih kapaciteta i mreža saradnje.
3. Lica koja se nalaze u Crnoj Gori (posebno žene, djeca, lica sa invaliditetom i sl.) iz država pogodjenim krizama – podrška u oblastima obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite i jačanja otpornosti.
4. Šira javnost i institucije Crne Gore - jačanje međunarodne pozicije Crne Gore, promocija vrijednosti solidarnosti, međunarodne saradnje i održivog razvoja, kao i razvoj nacionalnih kapaciteta za međunarodnu razvojnu saradnju i humanitarnu pomoć.

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
Jačanje uloge nevladinih organizacija u međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći	5

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa:	
Najniži iznos finansijske podrške koja će moći da se ostvari na osnovu javnog konkursa: 6.000 EUR	Najviši iznos finansijske podrške koja će moći da se ostvari na osnovu javnog konkursa: 6.000 EUR

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: **“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”**

3. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovale u konsultacijama

4. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se proveravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija

Jačanje uloge nevladinih organizacija u međunarodnoj razvojnoj saradnji i međunarodnoj humanitarnoj pomoći	2	

Ovjera ministra:

<p>Ervin Ibrahimović</p> <p>Ime i prezime</p>		<p></p> <p>Potpis</p>
--	--	--